

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

บัณฑิตที่สังคมต้องการควรมีคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง มีความรู้ ความสามารถ ความเป็นผู้นำ ความชำนาญในการประกอบการวิชาชีพ ความเข้าใจ ความหมายของความเป็นคน ศักดิ์ศรีของคนของการอยู่ร่วมกัน เป็นสังคมที่มีความเสมอภาค และยุติธรรม ดังที่ปรากฏในรายงานผลการจัดประชุมวิชาการ เรื่องการพัฒนาการเรียน การสอนระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 27-28 มิถุนายน 2523 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523: 25-31) ซึ่งสรุปคุณลักษณะของบัณฑิตที่สังคม ต้องการไว้ดังนี้ คือ มีความรู้ ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือ ดำรงชีวิต มีคุณธรรม และมีความเข้าใจในสภาพความเป็นจริงของสังคม อันเป็นผลต่อการ สันติสุขให้แก่นั้เศรษฐกิจและสังคมของชาติประสบความสำเร็จ

ลักษณะของบัณฑิตดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นลักษณะของบัณฑิตโดยทั่วไป สำหรับบัณฑิต เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ นั้นย่อมมีลักษณะพิเศษออกไปตามลักษณะของวิชาชีพ ดังนั้นบัณฑิต- พยาบาลจึงมีลักษณะทั่ว ๆ ไป เหมือนบัณฑิตสาขาวิชาอื่น ๆ และมีลักษณะพิเศษของวิชาชีพ พยาบาลที่แตกต่างจากวิชาชีพอื่น ๆ ในลักษณะที่เป็นอาชีพที่ต้องพึงปฏิบัติต่อชีวิตคน หรืออาจ กล่าวได้ว่าการพยาบาลเป็นบริการทางวิชาชีพ ซึ่งวางอยู่บนรากฐานของวิทยาศาสตร์ โดย สร้างสรรค์เป็นความสามารถทางทักษะและสติปัญญาของพยาบาลแต่ละคน เป็นการบริการที่มุ่งให้ ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่เจ็บป่วยและไม่เจ็บป่วย ซึ่งต้องการคำแนะนำหรือต้องการดูแลสุขภาพ อ่อนแอ เพื่อให้บุคคลนั้นมีพัฒนาการและคงไว้ซึ่งความมีสุขภาพดี ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์

และเนื่องจากปัจจุบันสังคมมีความต้องการบัณฑิตพยาบาลเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะได้จากการประมาณความต้องการพยาบาลวิชาชีพ และจำนวนที่คาดว่าจะผลิตได้ทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2525 ว่าประมาณความต้องการทั่วประเทศจำนวน 3,199 คน และจำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 2,173 คน ฉะนั้นจะมีส่วนที่ขาดอีกจำนวน 1,026 คน (กระทรวงสาธารณสุข 2524: 11) ทั้งนี้เพราะพยาบาลเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในการช่วยให้บริการสังคมทางด้านสาธารณสุข เพื่อช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ประกอบกับอัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศไทยยังคงค่อนข้างสูง และมีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ ความต้องการของสังคมต่อบริการสาธารณสุข จึงเพิ่มทวีคูณขึ้นอย่างรวดเร็ว ฉะนั้นสังคมไทยจึงต้องการบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะทั่ว ๆ ไปดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้สังคมยังต้องการลักษณะของพยาบาลที่พิเศษพร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการวินิจฉัยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เพื่อออกปฏิบัติงานในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ พยาบาลในลักษณะดังกล่าวนี้คือ พยาบาลระดับวิชาชีพ ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษา-แห่งชาติ มพท: 23) ได้เสนอแผนนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษาพยาบาลโดยกำหนดขอบเขตหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพไว้ว่า พยาบาลระดับวิชาชีพนั้น หมายถึงผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลระดับวิชาชีพ เพื่อสามารถประกอบอาชีพในตำแหน่งบริการสุขภาพอนามัยทั้งในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนก็ตาม มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการแก่ผู้ป่วยรับบริการในโรงพยาบาลหรือชุมชน ตามขอบเขตของงาน ซึ่งรวมทั้งการแก้ปัญหาสุขภาพขั้นพื้นฐานและปัญหาการพยาบาลที่ซับซ้อนขึ้นในการพยาบาลสาขาใดสาขาหนึ่ง ตลอดจนการควบคุม ฝึกสอน การปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลระดับต้น โดยมีขอบเขตหน้าที่ของกิจกรรมที่กำหนดไว้ในด้านการพยาบาล การรักษา การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ การบริหาร การศึกษา และการสนับสนุนด้านอื่น ๆ

การผลิตพยาบาลระดับวิชาชีพนั้น ถือตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ระดับวิชาชีพ พ.ศ. 2525 ดังนี้คือ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2525: 1-3) มีระยะเวลาการศึกษา 8 ภาคการศึกษาปกติ ตามระบบทวิภาค ที่มีระยะเวลาการศึกษาเทียบเท่า มีโครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย 4 หมวด วิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชา

พื้นฐานวิชาชีพ หมวตวิชาชีพ และหมวตวิชาเลือกเสรี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิต สำหรับวุฒิปัตรนั้นอาจเรียกได้ 2 กลุ่ม คือ ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ใช้อักษรย่อ พ.พย. (ระดับวิชาชีพ) และอีกกลุ่มคือ ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาล) ใช้อักษรย่อ ท.บ. (พยาบาล) หรือพยาบาลศาสตร์-บัณฑิต ใช้อักษรย่อ "พย.บ." ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มนี้มีลักษณะโครงสร้างของหลักสูตรคล้ายกัน โดยยึดถือเกณฑ์มาตรฐานอันเดียวกัน แต่จะต่างกันตรงที่พยาบาลที่ผลิตโดยหน่วยงาน ภายใต้อำนาจ กทบวงมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่ได้รับปริญญาตรี ส่วนพยาบาลที่สำเร็จจากหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว จะต้องได้รับประกาศนียบัตร ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานที่สามารถประกาศปริญญาตรี โท และเอกได้ คือ หน่วยงานภายใต้อำนาจ กทบวงมหาวิทยาลัยเท่านั้น

การผลิตพยาบาลในกลุ่มศึกษาศาสตร์บัณฑิตพยาบาลนั้น ได้เริ่มผลิตเมื่อ พ.ศ. 2499 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตพยาบาลระดับวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถในการให้บริการแก่ผู้ป่วย มีการตัดสินใจได้ด้วยตนเองโดยอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพและสังคมเพื่อปรับปรุงบริการสุขภาพของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการยกระดับการศึกษาพยาบาลให้ระดับสูงเทียบเท่าวิชาชีพอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ เช่น เทคนิคการแพทย์ สู่ยาภิบาล และสาธารณสุข เป็นต้น (วิเชียร ทวีลาภ 2521: 393-394)

สำหรับหน่วยงานที่ผลิตพยาบาลในกลุ่มนั้น ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ หรือ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งนอกจากจะเป็นหน่วยผลิตแล้ว มหาวิทยาลัยเหล่านี้ยังเป็นหน่วยงานที่ใช้วิทยาศาสตร์บัณฑิตพยาบาลมากที่สุด เพราะแต่ละมหาวิทยาลัยมีโรงพยาบาลเป็นของตนเอง ดังจะเห็นได้จากการที่บางมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล (2525: 3-4) ได้กำหนดให้นักศึกษาหลักสูตรนี้ทำสัญญาขอผูกพัน ว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องยินยอมให้มหาวิทยาลัยจัดสรรเข้าปฏิบัติราชการเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี ส่วนใหญ่บัณฑิตเหล่านี้มักจะได้รับการจัดสรรให้เข้าปฏิบัติราชการในโรงพยาบาลของมหาวิทยาลัยมากที่สุด นอกจากนี้บางมหาวิทยาลัย เช่น

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดสรรงบประมาณเป็นทุนอุดหนุนการศึกษา ให้แก่นักศึกษาหลักสูตรวิทยาการสาธารณสุขบัณฑิตพยาบาล ชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ของคณะพยาบาล-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีละ 30 ทุน โดยให้ผู้รับทุนทำสัญญาผูกพันว่าเมื่อ จบการศึกษาแล้ว จะต้องเข้าปฏิบัติงานราชการในโรงพยาบาลของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 เท่า ของระยะเวลาที่รับทุน เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์: 2525)

ในด้านผู้ผลิตหรือผู้สอนนั้นมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมบุคคลในวิชาชีพ หรืออาจกล่าวได้ว่า การศึกษาพยาบาลมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ และดำรงไว้ซึ่งความเป็นวิชาชีพของตนเอง และกำหนดลักษณะของบัณฑิตพยาบาล ซึ่งการกำหนดลักษณะของบัณฑิตพยาบาลของแต่ละมหาวิทยาลัยในประเทศไทยนั้น ยังมิได้กำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยขึ้นกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรของแต่ละมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยมหิดล คณะพยาบาลศาสตร์ 2525: 2-3; มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์ 2525 : 7; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะพยาบาลศาสตร์ 2523: 2-3; มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ 2523 : 1-2; มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี 2524: 2-3) เช่น วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาการสาธารณสุข (พยาบาล) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2525: 2-3) มีดังนี้

ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรวิทยาการสาธารณสุข (พยาบาลและผดุงครรภ์) จะมีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. วินิจฉัยปัญหา และความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วย รวมทั้งปัญหาสังคม และความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของชุมชน
2. วางแผนการพยาบาลได้เหมาะสมตามปัญหา และความต้องการของผู้ป่วยแต่ละบุคคล
3. ให้การพยาบาลทั่วไป รวมทั้งการปฐมพยาบาลและการพยาบาลในภาวะฉุกเฉิน

4. ตรวจ วิจัย สืบ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับการตั้งครุภัณฑ์ การคลอด การทำคลอด การบริหารมารดาและทารก รวมทั้งการวางแผนครอบครัว
5. ให้บริการในด้านป้องกันโรค แนะนำและส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งให้การ วิจัย สืบ และการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาสุขภาพแก่ประชาชน
6. ร่วมมือประสานงานกับผู้อื่นได้ดี
7. ริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเป็นผู้ริเริ่มการพยาบาลได้
8. ร่วมทีมการวิจัย และเลือกผลการวิจัยมาประยุกต์ในการปฏิบัติการพยาบาลได้
9. เผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และจากการปฏิบัติวิชาชีพ โดยการพูดและเขียน
10. รับผิดชอบในหน้าที่รักษาระยาบรรณแห่งวิชาชีพ เป็นพลเมืองดี

จากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของ บัณฑิตพยาบาลในอนาคตได้ แต่อย่างไรก็ตามในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น นอกจากจะอาศัยความคิดเห็นของผู้สอนเป็นสำคัญแล้ว ยังต้องอาศัยความคิดเห็นของผู้ใช้ด้วย (ทรุสดี : คุณานุกร 2523 : 73) เพราะการที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่คำนึงถึงผู้ใช้นั้นก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอว่า การศึกษากับการบริการ พยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กัน ต่างฝ่ายก็มีการคาดหวังต่อผู้สำเร็จการศึกษาต่างกัน ซึ่งหลักสูตร ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นเพียงความคาดหวังของผู้สอน ซึ่งเน้นความก้าวหน้าทางวิชาการและ การยกระดับวิชาชีพมากกว่าความต้องการของผู้ใช้ จึงทำให้มีผู้กล่าวว่า ภาพพจน์ของพยาบาล สำเร็จใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรปริญญาตรีทำงานไม่เป็น รู้แต่ทฤษฎี (วิเชียร ทวีลาภ 2521 : 495) ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้สอนและผู้ใช้

แนวความคิดและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ก่อให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิจัย ถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยพยาบาล โดยการระดมความคิดเห็นหรือความ คาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ เพื่อนำมา เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและปรับปรุงหลักสูตร วิทยาลัยพยาบาล (พยาบาล) เพื่อให้บัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้

ความสามารถในวิชาชีพ และตอบสนองความต้องการของผู้สอนและผู้ใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้สอนเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาคำสัตร-
บัณฑิตพยาบาล
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ใช้ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาคำสัตร-
บัณฑิตพยาบาล
3. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์
ของวิชาคำสัตรบัณฑิตพยาบาล

ปัญหาในการวิจัย

1. ความคาดหวังของผู้สอนเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาคำสัตรบัณฑิต-
พยาบาล เป็นอย่างไร
2. ความคาดหวังของผู้ใช้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาคำสัตรบัณฑิต-
พยาบาล เป็นอย่างไร
3. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาคำสัตร-
บัณฑิตพยาบาล แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

เนื่องจากในทางทฤษฎีการกำหนดลักษณะของวิชาคำสัตรบัณฑิตพยาบาลนั้น ผู้สอน
และผู้ใช้ควรจะร่วมกันกระทำ เพื่อก่อให้เกิดความสอดคล้องดังที่ เกษม สุวรรณกุล
(2525: 5) ได้กล่าวว่า ในการผลิตบัณฑิตนั้นจะต้องคำนึงว่า บัณฑิตที่ผลิตออกไปนั้น

ลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่ แต่ในทางปฏิบัติสิ่งที่ปรากฏในปัจจุบันตามข้อเขียนของวิเชียร ทวีลาภ (2521: 495) กล่าวว่า การศึกษาพยาบาลกับการบริการพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กัน ต่างฝ่ายก็มีการคาดหวังต่อผู้สำเร็จการศึกษาต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า "ผู้สอนและผู้ใช้มีความคาดหวังเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาค่าสตรบัณฑิตพยาบาลแตกต่างกัน" โดยแบ่งเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้

1. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาค่าสตร - บัณฑิตพยาบาล ทั้งโดยส่วนรวมและในรายด้านแตกต่างกัน
2. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาค่าสตร - บัณฑิตพยาบาล เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของการพยาบาลแตกต่างกัน
3. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาค่าสตร - บัณฑิตพยาบาล เกี่ยวกับจรรยาบรรณแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัยและข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้คำนึงถึง เฉพาะลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาค่าสตรบัณฑิต - พยาบาลในด้านลักษณะทั่วไป และลักษณะเฉพาะในวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะเฉพาะของการพยาบาลและจรรยาบรรณ
2. การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดที่จะศึกษาเฉพาะสถาบันการศึกษาพยาบาล ที่ทำหน้าที่ผลิตศึกษาค่าสตรบัณฑิตพยาบาล นั่นคือ สถาบันการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
3. ผู้วิจัยกำหนดให้ กลุ่มผู้ใช้ประกอบด้วย หัวหน้าพยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากหัวหน้าพยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วย เป็นผู้บังคับบัญชา และผู้ใช้ศึกษาค่าสตรบัณฑิตพยาบาลโดยตรง
4. ผู้วิจัยเชื่อว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ตอบด้วยความคาดหวังที่แท้จริง ปราศจากอคติ และมีได้มุ่งหวังประโยชน์อันใดทั้งสิ้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ไม่คำนึงถึงตัวแปรอื่นใดที่อาจมีผลต่อความคาดหวังของบุคคลทั้งสองกลุ่ม เช่น อายุ คุณวุฒิ ประสบการณ์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงความต้องการที่จะให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น ในที่นี้หมายถึง ความต้องการให้สร้างและบรรจุโรงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยตำรวจบัณฑิตพยาบาล

ลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ทำที่ อุปนิสัย และพฤติกรรมที่ดีของวิทยาลัยตำรวจบัณฑิตพยาบาล ซึ่งเป็นที่ต้องการของสังคมตามความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ ในด้านลักษณะทั่วไป และลักษณะเฉพาะในวิชาชีพ

ลักษณะเฉพาะของการพยาบาล หมายถึง ทำที่ อุปนิสัย และพฤติกรรมของผู้ที่เป็นพยาบาลที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร และวิชาการ

การปฏิบัติการพยาบาล หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ใช้ ความรู้ ความสามารถด้านพยาบาลศาสตร์ และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งทักษะต่าง ๆ ในการให้บริการหรือให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่เจ็บป่วยและไม่เจ็บป่วย ครอบครัวและสังคมของผู้นั้น โดยมุ่งที่การพยาบาล การรักษา การส่งเสริม การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพ เพื่อให้บุคคลนั้นมีพัฒนาการ และคงไว้ซึ่งความมีสุขภาพดีทั้งร่างกาย สติใจ อารมณ์ และสังคม

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การจัดระเบียบงาน การมอบหมาย การประเมินผล ตลอดจนการกระตุ้นส่งเสริมและบำรุงขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชา

วิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสอนอบรมฟื้นฟูวิชาการ การจัดทำคู่มือ การทำการวิจัย การติดตามความรู้ ตลอดจนการเข้าร่วมประชุมและสัมมนาต่าง ๆ

จรรยาบรรณ หมายถึง บทบัญญัติซึ่งเป็นข้อพึงประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับบุคลิก
ลักษณะ ความประพฤติ ศีลธรรมจรรยา ซึ่งพยาบาลควรกระทำ (ลออ หุตางกูร
2521: 2) ซึ่งอาจจะเป็นบทบัญญัติที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

ผู้ไข้ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หรือ
ผู้ตรวจการพยาบาล หรือหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยสังกัดทบวง -
มหาวิทยาลัย

ผู้สอน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์พยาบาล ที่ทำหน้าที่
สอนนักศึกษาตามหลักสูตร วิทยาลัยพยาบาล (พยาบาล) และวิทยาลัยพยาบาล (พยาบาล
และผดุงครรภ์) ในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

บัณฑิตพยาบาล หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร วิทยาลัยพยาบาล (พยาบาล)
(พยาบาล) หรือวิทยาลัยพยาบาล (พยาบาลและผดุงครรภ์)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะได้รับประโยชน์ คือ

1. เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างหลักสูตรที่ทันสมัย และสอดคล้องตาม
ความต้องการของสังคม อันจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษา
อบรม และการผลิตพยาบาลของสถานศึกษาพยาบาล เพื่อให้ได้บัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้
ความสามารถตรงตามความประสงค์ของผู้ใช้
2. เพื่อประมวลเป็นข้อเสนอแนะ ในการคัดเลือกและพัฒนาพยาบาลให้มี
คุณลักษณะตามความต้องการ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติพยาบาลของไทย
ของพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีข้อกำหนดไว้ อันจะนำไปสู่เอกลักษณ์
ของวิชาชีพของชาติต่อไป